PAL / Salovaara Timo (DVV) 21.4.2022

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta

Viite: HE 41/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle tuotteiden ja palvelujen esteettömyysvaatimuksia koskevan direktiivin täytäntöönpanoa koskevaksi lainsäädännöksi, lausuntopyyntönne 8.4.2022

Asiantuntijalausunto

Digi- ja väestötietovirasto (DVV) lausuu hallituksen esityksestä digipalveluja tuottavan viranomaisen näkökulmasta. DVV pitää hyvänä, että tuotteiden ja palvelujen esteettömyysvaatimuksista määrätään EU:n ja kansallisen tason sääntelyllä. Digipalvelujen saavutettavuus ja esteettömyys mahdollistaa niiden mahdollisimman laajan hyödyntämisen ja edistää käytännön tasolla ihmisten tasa-arvoisuuden toteutumista. Viranomaisten kehittäessä kokonaan uusia digitaalisia sähköisen asioinnin palveluja vaatimukset voidaan huomioida suunnittelu- ja määrittelyvaiheesta lähtien eikä niiden täyttäminen viraston käytännön kokemuksen pohjalta aiheuta saavutettaviin hyötyihin nähden kohtuuttomia kustannuksia.

On kuitenkin huomioitava, että saavutettavuus- ja esteettömyysvaatimusten asianmukainen täyttäminen edellyttää riittäviä kehitys- ja ylläpitoresursseja. Mikäli riittäviä resursseja näiden vaatimusten täyttämiseen ei ole, tämä voi vastoin säätelyn tarkoitusta johtaa palvelutarjonnan vähentämiseen. Vaatimusten tarkoituksenmukainen täytäntöönpano edellyttää lakien ja asetusten pykälien tueksi myös käytännön ohjeistusta, neuvontaa ja perehdytystä sekä vaatimustenmukaisuuden testaamista ja itsearviointia, joihin tarkoituksiin todennäköisesti on tarpeen hankkia myös ulkopuolisia asiantuntijapalveluita. Vaatimusten noudattamista valvovan viranomaisen tulee olla myös niiden toteutumista tukeva viranomainen ja tähän sillä tulee olla riittävät resurssit.

Digitaalisten palvelujen osalta esteettömyys on käytännössä suurilta osin myös saavutettavuutta, jonka vaatimuksista julkisten verkkopalvelujen osalta on jo säädetty digitaalisten palvelujen tarjoamisesta annetussa laissa (digipalvelulaki). Digi- ja väestötietoviraston sähköiset palvelut ovat jo digipalvelulain velvoitteiden piirissä, ja virasto yhtyykin siihen hallituksen esityksen perusteluissa ilmaistuun näkemykseen, että viranomaisten palveluissa nämä vaatimukset on suurilta osin jo täytetty. Lausuttava hallituksen esitys merkitseekin lähinnä digipalvelulain soveltamisalan laajentamista koskemaan tiettyjä yritysten tuottamia sähköisiä palveluita ja niiden käytössä

tarvittavia tuotteita. Omien digipalvelujensa osalta virasto toteaa sen varauman, että mikäli uuden lainsäädännön käytännön toimeenpanon ja soveltamisen puitteissa ilmenisi, että palveluihin olisi esimerkiksi lisättävä rinnakkaisia ns. selko-osioita, aiheutuisi näiden toteuttamisesta palvelujen jatkuvan kunnossapidon puitteissa jonkin verran viraston toimintamäärärahoista katettavia lisäkustannuksia.

DIGI- JA VÄESTÖTIETOVIRASTO

Salovaara Timo 99705320M

Timo Salovaara
Ylijohtaja, osastopäällikkö